

Històries naturals

'Alma parens rerum' o elogi de la natura

Martí Domínguez

Després del daltabaix electoral, m'entretinc en la meua horteta biològica. "Il faut cultiver son jardin" diu Cànid a Pangloss. Això mateix. Encanyar i esporgar tomaqueres és una teràpia relaxant, i encara més si el dia és clar, si al barranc hi refila algun rosinyol, o si alguna merla revola alarmada pel tarongerar. Una puput ha fet niu en una caseta abandonada, i en tota la vall en ressona el cant aflautat i insistent. El nesprer ja s'ha despullat de fruita, però per terra les papallones satírides busquen alguna resta pansida, que xuclen amb delectació, estirant l'espíritropa i movent a poc a poc les ales, en una escena que té alguna cosa del Bosco, irreal i fantasmagòrica. Quan passe vora seu, fan revolades, entre les llums i les ombres.

Camine per l'horteta, amb l'aixada birbadora. Ara lleve una corretjola, ara una verdolaga, ara batalla inútilment contra un rodal de jonça. Cau a poc a poc la vesprada, i allà lluny la serra Calderona té unes coloracions malves, taronja, ocres, amb una carnació d'albercoc. M'agenolle en un solc plantat amb herbes exòtiques per a amanides:

les llavors les vaig adquirir al Kew Garden de Londres, en un sobret que tenia per única indicació: "A delicious mix of tas-

tes and textures." La plantació ha estat un èxit, i la ruca, la col russa vermella, la mostassa xinesa, el cerfull i la mizuna han donat sabor a les meues amanides i han originat alguns elogis ditiràmics entre familiars i amics (especialment les fulletes de la mostassa, tan insignificants i en canvi tan sorprenentment saboroses). I és ben sabut que aquests petits

èxits casolans són els que mantenen viva la il·lusió arcàdica de tot llaurador...

No obstant això, durant els darrers dies aquesta plantació d'herbes exòtiques ha sofert una infestació de xinxes: vermelles, grogues, multicolors, amb bonics dibuixos geomètrics en el cos, tot un ric repertori cridaner i aposemàtic, que alerta els depredadors de la toxicitat i perillositat. L'escriptor Marcel Roland escriu que el dibuix del cos d'aquest insectes s'assembla molt a les màscares que duen els ballarins de les tribus de la Polinèsia durant les festes. I és cert. Algunes xinxes en còpula (amb el mascle més petit) fan l'efecte de dues màscares encarades. Busque en la guia d'insectes i veig que la meua "delicious mix of tastes and textures" acull almenys dues espècies de pentatòmid: *Eurydema ole-*

raceum i *Eurydema festinus*. Siga com siga, la disbauxa festiva ha estat tan intensa que les fulles són pigallades de taques i arronsades, la qual cosa fa, juntament amb l'atac de caragols i els rosegalls d'alguns escarabats, que aquell rodal faça una mica de pena.

"L'entomòleg és un privilegiat: aconsegueix trobar motius d'interès entre uns brins d'herba", escriu Enrico Stella en *Elogi de l'insecte*. Mire les xinxes carnavalesques i m'hi resigne. Comptat i debatut, són molt belles, uns purs arlequins, unes filigranes fruit dels capriciosos camins de la selecció natural. Un fenomen biològic quasi tan singular com les màscares i rituals dels polinèsis. Com deia Ovidi, en aquella sentència que tant agradava a l'entomòleg Fabre: "Alma parens rerum." La naturalesa, nodrissa de les coses... Això mateix. I continue cultivant l'horteta.

“L'entomòleg és un privilegiat: aconsegueix trobar motius d'interès entre uns brins d'herba”, escriu Enrico Stella en ‘Elogi de l'insecte’. Mire les xinxes carnavalesques i m'hi resigne”